

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 255
Ημερομ. Κατάθεσης: 20/9/2023

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΝΕΟΚΛΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ
Βουλευτής Λακωνίας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα, Δευτέρα 18^{ης} Σεπτεμβρίου 2023

Αναφορά

Προς

Υπουργό Εσωτερικών
κα. Νίκη Κεραμέως

Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών
κο. Θοδωρή Λιβάνιο

Θέμα: Επιστολή Ε.Δ.Ε.Υ.Α. σχετικά με τα προβλήματα των Δ.Ε.Υ.Α. και προτάσεις για την επίλυσή τους

Αξιότιμη κα. Υπουργέ,

Αξιότιμε κε. Αναπληρωτή Υπουργέ,

Σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κανονισμού της Βουλής, Σας καταθέτω ως Αναφορά το υπ'Αριθμόν Πρωτοκόλλου 2.269 / 2-8-2023 έγγραφο της Ένωσης Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης – Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.), ως έχει κοινοποιηθεί σε εμένα.

Πρόκειται για επιστολή με Θέμα τα προβλήματα των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης – Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.), με παράλληλη διατύπωση χρήσιμων και ικανών προτάσεων για την επίλυσή τους.

Παρακαλώ θερμά για τις δικές Σας αρμόδιες ενέργειες.

Μετά τιμής,
Ο Αναφέρων Βουλευτής

Νεοκλής Δ. Κρητικός
Βουλευτής Λακωνίας
Νέα Δημοκρατία

Ε.Δ.Ε.Υ.Α.
ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

Δ/νση: Πατρόκλου 15, 412 22 Λάρισα

Τηλ.: 2410 258261, 2410 258831

Email: info@edeya.gr

Web: www.edeya.gr

Λάρισα, 2 Αυγούστου 2023

Αρ. Πρωτ.: 2269

Προς
Κο
Θεόδωρο Λιβάνιο
Αν. Υπουργό
Εσωτερικών
Αθήνα

Θέμα: « Προβλήματα Δ.Ε.Υ.Α. και προτάσεις για την επίλυσή τους»

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Αφού σας συγχαρούμε και πάλι για την ανάληψη των καθηκόντων σας σ' ένα τόσο κρίσιμο Υπουργείο όπως είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, επιτρέψτε μας να ξεκινήσουμε την συνεργασία μας υπενθυμίζοντάς σας τα σοβαρότατα προβλήματα των Δ.Ε.Υ.Α. και τις αντίστοιχες προτάσεις για την επίλυσή τους. Θεωρούμε, κ. Υπουργέ, ότι η προγενέστερη εμπειρία σας στη θέση αυτή θα συμβάλει στην εξεύρεση των προσφορότερων λύσεων ώστε να μπορέσουν οι Δ.Ε.Υ.Α. να συνεχίσουν απρόσκοπτα το κοινωφελές έργο τους.

1. Ενεργειακό κόστος των Δ.Ε.Υ.Α

Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι οι Δ.Ε.Υ.Α. έχουν πληγεί περισσότερο από πολλές άλλες επιχειρήσεις από την πρόσφατη ενεργειακή κρίση. Από τον Αύγουστο του 2021 μέχρι σήμερα το ενεργειακό τους κόστος έχει

διπλασιασθεί με αποτέλεσμα από 20% που ήταν πριν την ενεργειακή κρίση στο σύνολο του λειτουργικού τους κόστους, να έχει φθάσει σήμερα στο 40% περίπου.

Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι με βάση τις δημοσιευμένες τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας από τον Αύγουστο 2021 μέχρι και τον Δεκέμβριο το 2022 προκύπτει στη Χαμηλή Τάση μεσοσταθμικά αύξηση της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας κατά 150%, ενώ στην Μέση Τάση προκύπτει μεσοσταθμικά αύξηση της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας κατά 291%.

Η αύξηση του ενεργειακού κόστους συνέβη όχι μόνο επειδή οι Δ.Ε.Υ.Α. είναι ιδιαίτερα ενεργοβόρες επιχειρήσεις λόγω των ενεργοβόρων εγκαταστάσεων που λειτουργούν (γεωτρήσεις, αντλιοστάσια, βιολογικοί καθαρισμοί, αφαλατώσεις κ.λ.π.), αλλά κι επειδή δεν κατέστη δυνατό μέχρι σήμερα να υλοποιήσουν τον σχεδιασμό τους για «πράσινη» μετάβαση διότι δεν υπάρχουν επαρκείς διαθέσιμες χρηματοδοτήσεις και επαρκής «χώρος» στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, γεγονός που καθιστά δύσκολη και άμεσα υλοποιήσιμη την ενεργειακή τους αυτάρκεια.

Όλα τα παραπάνω, έχουν οδηγήσει τις Δ.Ε.Υ.Α. να οφείλουν στη ΔΕΗ που είναι ο αποκλειστικός τους ενεργειακός πάροχος (με ελάχιστες εξαιρέσεις) ποσό που υπερβαίνει τα 150 εκ. ευρώ και ολοένα αυξάνει διότι οι επιδοτήσεις που λαμβάνουν οι Δ.Ε.Υ.Α. είναι οι οριζόντιες επιδοτήσεις που έχουν λάβει όλες οι επιχειρήσεις και οι οποίες είναι απολύτως ανεπαρκείς για να καλύψουν το υψηλό ενεργειακό τους κόστος. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι Δ.Ε.Υ.Α. δεν επέρριψαν το ενεργειακό αυτό κόστος στις πλάτες των καταναλωτών όπως θα μπορούσαν να έχουν κάνει, και όπως έκαναν πολλές άλλες επιχειρήσεις, σεβόμενες τον κοινωφελή τους χαρακτήρα. Η απορρόφηση αυτή, ωστόσο, τις έφερε σε δεινή οικονομικά θέση με προφανείς κινδύνους για τη βιωσιμότητά τους.

Μετά από τις αλληπάλληλες και τεκμηριωμένες παρεμβάσεις μας τόσο προς το Υπουργείο σας όσο και προς τα Υπουργεία Περιβάλλοντος και Οικονομικών ψηφίσθηκε διάταξη (αρ. 30 ν. 5013/2023) σύμφωνα με την οποία μπορεί να επιχορηγηθούν εκτάκτως οι Δ.Ε.Υ.Α. για τα χρέη τους λόγω της ενεργειακής κρίσης με την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου. Η διάταξη αυτή δεν ενεργοποιήθηκε αμέσως μετά την ψήφισή της διότι εξετάσθηκε από την Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ) αν οι Δ.Ε.Υ.Α. εμπίπτουν στο καθεστώς των κρατικών ενισχύσεων. Τελικώς και μετά από δική μας τεκμηριωμένη παρέμβαση η ΚΕΜΚΕ έδωσε το «πράσινο φως»

αποφαινόμενη ότι οι Δ.Ε.Υ.Α. συγκροτούν νόμιμο μονοπώλιο και ως εκ τούτου δεν εμπίπτουν στο καθεστώς κρατικών ενισχύσεων. Δυστυχώς, μεσολάβησαν οι βουλευτικές εκλογές και η διάταξη αυτή δεν ενεργοποιήθηκε.

Θεωρούμε, λοιπόν, κ. Υπουργέ, ότι η διάταξη αυτή πρέπει να ενεργοποιηθεί άμεσα και να διατεθεί ένα ποσό επαρκές για να δώσει οικονομική «ανάσα» στις Δ.Ε.Υ.Α. που χωρίς δική τους υπαιτιότητα έχουν σωρεύσει ένα υψηλό χρέος προς τη ΔΕΗ. Το Υπουργείο σας διαθέτει όλα τα απαραίτητα στοιχεία μέσω των σχετικών βάσεων δεδομένων (Κόμβος Διαλειτουργικότητας κ.λ.π.) ώστε να επεξεργασθεί ένα αξιόπιστο πρόγραμμα επιχορήγησης των Δ.Ε.Υ.Α. το οποίο αν δεν καλύψει εξολοκλήρου, θα πρέπει να καλύψει ένα μεγάλο μέρος του χρέους των Δ.Ε.Υ.Α. για να αποφευχθεί η κατάρρευσή τους.

Ταυτόχρονα, ζητάμε κ. Υπουργέ και λόγω του ότι το Υπουργείο Εσωτερικών είναι εποπτεύον των Δ.Ε.Υ.Α. Υπουργείο, να μεσολαβήσετε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομίας και Οικονομικών ώστε να καταστεί δυνατό να εξασφαλίσουν οι Δ.Ε.Υ.Α. το απαραίτητο «χώρο», αλλά και τη χρηματοδότηση της «πράσινης» μετάβασής τους με δράσεις τόσο εξοικονόμησης ενέργειας όσο και με εγκατάσταση έργων ΑΠΕ. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι από το Ταμείο Ανάκαμψης δεν υπάρχει αμιγής πρόσκληση για χρηματοδότηση ΑΠΕ.

Για όλα τα παραπάνω και για πληρέστερη ενημέρωσή σας επισυνάπτουμε σχετικό ενημερωτικό σημείωμα.

2. Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού των Δ.Ε.Υ.Α.

Όπως πολύ καλά γνωρίζετε, κ. Υπουργέ, οι Δ.Ε.Υ.Α. υποφέρουν εδώ και πολλά χρόνια από υποστελέχωση. Οι μνημονιακοί περιορισμοί προσλήψεων εφαρμόσθηκαν άδικα και στις Δ.Ε.Υ.Α. και έκτοτε το προσωπικό τους συρρικνώνεται με επιπτώσεις στην εύρυθμη λειτουργία τους. Η κατάσταση αυτή επιδεινώνεται συνεχώς, αφού διαρκώς συνταξιοδοτείται μόνιμο προσωπικό των Δ.Ε.Υ.Α., χωρίς να αναπληρώνεται, αφού οι Δ.Ε.Υ.Α. έχουν πλέον περισσότερα από 40 χρόνια λειτουργίας. Η κατάσταση είναι δραματική κυρίως ως προς το επιστημονικό προσωπικό με δεδομένο ότι οι Δ.Ε.Υ.Α. είναι επιχειρήσεις «αιχμής», λειτουργώντας εγκαταστάσεις που απαιτούν υψηλή εξειδίκευση και τεχνογνωσία. Η υποστελέχωση αυτή, δυστυχώς, απαξιώνει και τις υψηλού κόστους επενδύσεις που έκαναν οι Δ.Ε.Υ.Α. σε υποδομές και

υψηλή τεχνολογία, αφού λείπει το εξειδικευμένο προσωπικό που είναι απαραίτητο για την λειτουργία τους.

Ταυτόχρονα, προτάσεις έργων τους συγχρηματοδοτούνται από όλα τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά προγράμματα και κατά συνέπεια απαιτούν προσωπικό που θα διαχειρισθεί τις απαιτήσεις που προκύπτουν από αυτά.

Αλλά και η πρόσφατη υπαγωγή των υπηρεσιών ύδατος στην Ρυθμιστική Αρχή Υδάτων Ενέργειας και Αποβλήτων (ΡΑΑΕΥ) με τον ν. 5037/2023, όσο και οι νέες Οδηγίες για την ποιότητα νερού και τα λύματα, δημιούργησαν νέες σοβαρότατες υποχρεώσεις στις Δ.Ε.Υ.Α. στις οποίες καλούνται να ανταποκριθούν με το ελλιπές προσωπικό που διαθέτουν.

Σήμερα οι Δ.Ε.Υ.Α. βασίζονται σε εμβλωματικές λύσεις (προσωπικό ορισμένου χρόνου, συμβάσεις έργου, προγράμματα ΔΥΠΑ κ.λ.π.), αλλά οι λύσεις αυτές δεν υποστηρίζουν με επάρκεια και αποτελεσματικότητα την απαιτητική λειτουργία τους.

Με την προκήρυξη 3Κ/2018 οι Δ.Ε.Υ.Α. προσέλαβαν προσωπικό αορίστου χρόνου (περίπου 750 άτομα), αλλά λόγω της έλλειψης του κριτηρίου εντοπιότητας η προκήρυξη αυτή περισσότερα προβλήματα προξένησε παρά έλυσε.

Για όλους τους παραπάνω λόγους ζητάμε κ. Υπουργέ και λαμβάνοντας υπ' όψη ότι οι Δ.Ε.Υ.Α. δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό και είναι ανταποδοτικού χαρακτήρα, να δοθεί εφεξής νομοθετικά η δυνατότητα στις Δ.Ε.Υ.Α. να προσλαμβάνουν (η καθεμιά ξεχωριστά) σε μόνιμη και διαρκή βάση **επιστημονικό προσωπικό αορίστου χρόνου** (κυρίως το προσωπικό που είναι απαραίτητο για την λειτουργία τους και την υλοποίηση του αναπτυξιακού τους σχεδιασμού) **με βάση τον ιδρυτικό τους νόμο (ν.1069/80) όπως ισχύει σήμερα, και τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας τους και οι ενστάσεις από τους ενδιαφερομένους να ελέγχονται από τον Α.Σ.Ε.Π.** Με τον τρόπο αυτό θα καταπολεμηθεί και η ανεργία και θα τονωθεί και η απασχόληση στην περιφέρεια.

Επομένως, θα πρέπει να ψηφισθεί νομοθετική διάταξη ώστε να εξαιρεθούν οι Δ.Ε.Υ.Α. από τους περιορισμούς που ισχύουν στο δημόσιο τομέα για τις προσλήψεις προσωπικού Π.Ε. και Τ.Ε. αορίστου χρόνου με στόχο να ισχυροποιηθούν προς όφελος των τοπικών κοινωνιών που υπηρετούν από την ίδρυσή τους μέχρι σήμερα.

Κύριε Υπουργέ,

Οι Δ.Ε.Υ.Α. είναι επιχειρήσεις που έχουν να επιδείξουν σοβαρό έργο με σημαντικό περιβαλλοντικό και αναπτυξιακό αποτύπωμα. Τα προβλήματά τους, ασφαλώς, είναι υπαρκτά, αλλά καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να δρομολογήσουν βιώσιμες λύσεις. Ως Ε.Δ.Ε.Υ.Α. ενθαρρύνουμε τη διαδημοτική συνεργασία μεταξύ των Δ.Ε.Υ.Α., αφού οι μεγάλες Δ.Ε.Υ.Α. μπορούν να στηρίξουν τις μικρότερες με την εμπειρία και την τεχνογνωσία που διαθέτουν. Στην κατεύθυνση αυτή θα κινηθεί και η επικείμενη συνεργασία με την ΕΕΤΑΑ με στόχο την υποστήριξη της διοικητικής ικανότητας των Δ.Ε.Υ.Α.

Κλείνοντας, θα θέλαμε να παραθέσουμε απόσπασμα από τα συμπεράσματα της μελέτης που αφορά σε 35 Δ.Ε.Υ.Α. με τίτλο «Τεχνική βοήθεια και συμβουλές σχετικά με τους τομείς του νερού και των λυμάτων στην Ελλάδα για την περίοδο 2021 – 2027» που χρηματοδοτήθηκε από την Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Αστικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG Regio) και η οποία αναδεικνύει τεκμηριωμένα και αμερόληπτα τα δυνατά και αδύνατα σημεία των Δ.Ε.Υ.Α., αλλά και τις καλές πρακτικές καθώς και τις δυνατότητες βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών από τις Δ.Ε.Υ.Α. στην Ελλάδα:

«...Οι Δ.Ε.Υ.Α. που λειτουργούν στη χώρα, παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν **μπορούν υπό προϋποθέσεις να αντεπεξέλθουν με επιτυχία στο έργο τους**. Στις προϋποθέσεις αυτές περιλαμβάνεται ο συστηματικός και οργανωμένος τρόπος λειτουργίας, η **επαρκής στελέχωσή τους** και η **αυτόνομη λειτουργία** τους ως δημόσιες επιχειρήσεις με ανεξάρτητο όμως χαρακτήρα κατά τη λήψη καίριων αποφάσεων».

Ευχαριστώντας εκ των προτέρων,

Με εκτίμηση

Για το Δ.Σ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Γιώργης Χ. Μαρινάκης

Δήμαρχος Ρεθύμνης

